

## PORIN TAIDEMUSEON VUOSIKERTOMUS 1986

### SISÄLLYS

HALLINTO	1
HENKILÖKUNTA	2
KOULUTUS JA OPINTOMATKAT	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	3
TAIDEKOKOELMAT	5
Maire Gullichsenin taidesäätön kokoelma	5
Porin kaupungin taidekokoelma	7
Hankinnat	7
Tallennukset	8
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	9
Kirjasto	9
Arkisto	11
Kuva-arkisto	12
NÄYTTELYTOIMINTA	13
MUSEO JA YLEISÖ	16
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	17
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	18
LUENTOSARJA	25
FILMISARJA	26
MUU TOIMINTA	27
TALOUS	28

## PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1986

### HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Museon johtokuntana toimii kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto. Kuvataidejaostoon kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat kulttuurilautakunnan nimeämät jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja opettaja Sirkka-Liisa Unkila,  
varajäsenenä apulaiskanslisti Marja Piipari,

varapuheenjohtaja rehtori Esa-Erik Yrjönkoski,  
varajäsenenä kirjailija Hilikka Harolin,

jäseninä

erityisopettaja Osmo Virhiä,  
varajäsenenä toiminnanjohtaja Reijo Westerholm

toimittaja Marjatta Simula,  
varajäsenenä teatteriohjaaja Noora Männistö

opiskelija Pasi Kumpulainen  
varajäsenenä vahtimestari Raija Kallioluoma,

toimistonhoitaja Sirkka Levjäjärvi,  
varajäsenenä opettaja Siiri Jaakkola.

Kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaostossa on ollut sihtööri Leena Metsä. Käsiteltyjen asioiden esittelijöinä ovat toimineet museonjohtaja Marketta Seppälä (taidemuseo) ja rehtori Pertti Ala-Outinen (taidekoulu). Sihteerinä on toiminut kulttuurisihtööri Sulo A. Savo. Kuvataidejaoston kokouksiin on myös osallistunut kulttuurilautakunnan puheenjohtaja kirjastonhoitaja Eira Levander.

Kuvataidejaosto kokoontui 12 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 156 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittävää pykälää. Kulttuurilautakunnassa käsiteltiin kuvataidejaoston esityksestä 9 taidemuseon hallintoon tai yleensä kuvataiteeseen liittyvää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

## HENKILÖKUNTA

Vakinainen ja tilapäinen henkilökunta  
sekä asiantuntijat

Vakinainen henkilökunta:

Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja

Hilkka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi

Aira Laiho, merkonomi, kanslisti 17.1. asti

Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, kanslisti

Jouni Lehtinen, talonmies-hallimestari

Pirjo-Riitta Lindholm, valvoja-opas

Soili Pitkälä, valvoja-opas

Ritva Maja, siivooja

Eila Ahlgren, siivooja

Tilapäinen henkilökunta:

Marjo-Riitta Koskinen, merkonomi, museoapulainen 1.1. – 31.12.

Esko Nummelin, Huk, aluetaidemuseotutkija, 1.1. –31.12.

Tuula Hölsö, valvoja-opas, 1.1. – 31.12.

Pekka Järvenpää, näyttelymestari, 8.8. – 31.12. (kunnallinen työllistämistuki)

Mirja Ramstedt, talonmies-hallimestarin apulainen 1.1 - 11.6 (kunnallinen työllistämistuki) ja  
museoharjoittelija 12.6. - 31.8.

Kari Lehtonen, näyttelymestari, 1.1. – 7.8. (kunnallinen työllistämistuki)

Terhi Högbacka, kopisti, 1.1. – 31.8. (kunnallinen työllistämistuki)

Päivi Granö-Raunio, PO, tutkija, 12.5. – 12.8.

Lea Laitinen, yo, valvoja-opas, 3.6. – 12.9. ja museoharjoittelija 12.12. – 31.12. (kunnallinen  
työllistämistuki)

Jaakko Räikkälä, museoapulainen, 1.4.-31.12. (kunnallinen työllistämistuki)

Yrjö Räikkälä, talonmies-hallimestarin apulainen 12.6.-31.12. (kunnallinen työllistämistuki)

Elina Junell, yo, valvoja-opas, 10.1.-31.12. (kunnallinen työllistämistuki)

Leena-Maria Siivonen, Fil.yo, 15.7.-31.8, harjoittelu museologian opintosuorituksia varten.

Siivoojien kesälomittajana on ollut Niina Kivilähde.

Porin koululaitoksessa on järjestetty 9.-10. luokkien oppilaille kouluhallituksen edellyttämää työelämään tutustumista. Taidemuseossa ovat olleet oppilaat

Ari Niemelä 4.-14.11 (Meri-Porin yläaste),

Petteri Reunamo 20.-30.10 (Meri-Porin yläaste),

Minna Renvall 8.-12.12 (Kankaanpään kauppaopisto) työharjoittelu

Ulkopuolisina asiantuntijoina ovat toimineet kriitikko ja taiteilija Kuutti Lavonen (näyttelyluettelon artikkeli), kriitikko Tiina Nyrhinen (näyttelyluettelon artikkeli), taiteilija Richard Nonas (näyttelyluettelon artikkeli), kriitikko J.Alberto Marinas (näyttelyluettelon artikkeli), toimittaja Jussi Rusko (näyttelyluettelon artikkeli), kriitikko ja taiteilija Timo Valjakka (toimistotyö)

Museon henkilökunta on näyttelyjen kuljetusmatkojen yhteydessä tutustunut Helsingin museoihin ja näyttelyihin. Museon henkilökunta on lisäksi osallistunut seuraaviin koulutustilaisuuksiin:

10.-11.2 Asiakaspalvelukurssi Helsingissä, valvojaopas Pirjo-Riitta Lindholm

22.-24.5 Suomen Museoliiton vuosikokous ja valtakunnalliset museopäivät Oulussa, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin

9.-10.10 Valtakunnalliset taidemuseopäivät Keski-Suomessa, museonjohtaja Marketta Seppälä, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi ja aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin.

16.9.-14.10. Tietotekniikan peruskurssi, museoapulainen Marjo-Riitta Koskinen

## JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET

Kertomusvuoden aikana museonjohtaja Marketta Seppälä on ollut opetusministeriön nimeämän museoasiain neuvottelukunnan jäsenenä ja ko. neuvottelukunnan taidemuseojaoston puheenjohtajana sekä Suomen museoliiton taidemuseoiden ATK-työryhmän jäsenenä sekä Suomen museoliiton taidemuseojaoston jäsenenä.

## TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti Carl Johan von Heidekenin (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti Gustaf Nyströmin (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostyölle laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky Kristian Gullichsenin johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Kaikkiaan lähes 3 000 m<sup>2</sup> käsittävän pakkahuoneen saneeraustyöt toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen rakennusvaiheen aikana valmistuivat museon aula, kahvila ja luentosali (noin 300 m<sup>2</sup>), joita käytetään myös vaihtuvien näyttelyiden näyttelytilana. Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön iso näyttelyhalli (noin 800m<sup>2</sup>) ja sen myötä siirrettävät näyttelyrakenteet. Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöönsä. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, konservointihuone, valokuvauslaboratorio sekä toimistotilat.

Porin taidekoulun tilat rakennuksen itäpäädyn toisessa kerroksessa valmistuivat kesäkuussa 1979. Länsipäädyn ns. ateljeetitilat, Grafiikan työhuone ja maalausateljee, valmistuivat syksyllä 1981, ja ne on luovutettu toistaiseksi taidekoulun käyttöön.

Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

## Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma

Taidemuseoon sijoitettuna peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustaman Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka jo perustamisvaiheessa käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon tilojen valmistuttua museoon syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä. Taidesäätiön kokoelmaa kartutetaan vuosittain.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä taiteessa. Kokoelmassa ovat erityisesti edustettuina useita sellaisia modernin suomalaisen kuvataiteen edustajia, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kertomusvuonna ovat kuuluneet puheenjohtajana säätiön perustaja, Maire Gullichsen ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään fil.tri. Lilli Alanen sekä jäsenenä akateemikko Sam Vanni, fil.tri. Salme Sarajas-Korte, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä (kaupungin edustajana) ja taidemuseonjohtaja Marketta Seppälä (kaupungin edustajana). Porin kaupungin edustajien varajäsenenä ovat toimineet apulaiskaupunginjohtaja Ylermi Säteri ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut kulttuurisihteerinä Sulo A. Savo.

Professori Maire Gullichsen lahjoitti vuoden 1985 aikana taidesäätiön kokoelmaan seuraavat teokset:

inv.no 523 Koivisto, Kullervo, ”Maisema”, 1942, öljy kankaalle, 60x70 cm

inv.no 524 Anderssen, Morgen, ”Komposition”, 1956, öljy kankaalle, 73x60,5 cm

inv.no 525 Gunnarsen, Gunnar, ”Sommitelma”, öljy kankaalle 80x100,5 cm

inv.no 526 Soldan, Selin, ”Asetelma”, 1940, öljy kovalevyllä, 74x60,5 cm

Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken vuonna 1980 solmitussa sopimuksessa mainitut taideteokset inventaarionumeroilla 114, 125 ja 126 eivät vielä ole taidemuseossa.

Maire Gullichsenin taidesäätien teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 512 inventaarionumeroilla 1-526.

Taidemuseossa on kertomusvuoden aikana esitelty säätien teoksia säännöllisesti ja laajempaa kokonaisuutena 14.4.-27.5., 14.-31.7. ja 5.-21.9. esillä olleessa näyttelyissä.

Taidesäätien kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

Karjala Kankailla, 1.5.1985-15.1.1986, Joensuun taidemuseo, Savonlinnan taidemuseo, Rovaniemen taidemuseo, Tampereen taidemuseo, Etelä-Karjalan taidemuseo (Lappeenranta)  
Tyko Sallinen, ”Kuusimaisema”, 1914, vesivärимаalaus, 30x36 cm, inv.no 109  
Tyko Sallinen, ”Tytön muotokuva”, 1914, öljymaalaus, 49x46 cm, inv.no 108

Reino Hietanen 15.3.-4.5.1986 Sara Hildénin taidemuseo  
Reino Hietanen, ”Maisema”, (sommitelma), 1965, tussi/guassi, 87x122,5 cm,  
inv.no 101

Ahti Lavonen, 15.3.-27.4.1986 Amos Andersonin taidemuseo  
Ahti Lavonen, ”Mustaa ja Ruskeaa”, 1968, sekatekniikka, 190x190 cm,  
nv.no 78

Ina Colliander 8.5.-30.5.1986 Galerie Artek  
Ina Colliander, ”Nainen muuttuu puuksi”, 1947, puupiirros, 38x24 cm,  
inv.no 180

Suomalaisen taiteen näyttely Israelissa keväällä 1986  
Harri Kivijärvi, ”Teema II” sarjasta ”Tien varrelta”, 1977, gobeliini, 185x162 cm,  
inv.no 435

Kertomusvuoden aikana jatkettiin taidesäätien kokoelmien perustutkimusta, jonka tavoitteena on mm. kokoelmia esittelevän julkaisun tuottaminen.



Säätiön grafiikkakokoelman passepartoutpahveja on uusittu ja teoksia kehystetty. Kokoelman teosten valokuvausta on jatkettu.

## Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu vuodesta 1959 lähtien kuvataidelautakunnan toimesta ja vuodesta 1981 lähtien kulttuurilautakunnan kuvataidejaoston toimesta. Vuodesta 1979 alkaen kaupungin kokoelmien hoito siirtyi Porin taidemuseon tehtäväksi.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteena ovat olleet toisaalta oman toiminta-alueen kuvataiteen tallennus, toisaalta museossa olevien pysyvien kokoelmien identiteetin vahvistaminen. Pääosa hankituista teoksista sijoitetaan kaupungin virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille, osa sijoitetaan museoon ja osa hyödyntää kiertonäyttelyiden muodossa aluetaidemuseon näyttelytuotantoa. Vuodesta 1981 lähtien Porin taidekoulun talousarviovaroin on alettu kartuttaa koulun oppilastöiden kokoelmaa. Kaupungin kokoelmaan sisältyvät siis erillisinä kokoelmina julkisten tilojen teokset, taidemuseon kokoelma ja taidekoulun oppilastöiden kokoelma.

Kertomusvuoden aikana museon kokoelmaan saatiin lahjoituksena seuraavat teokset:

Inv.no 914 Räike, Sinikka, ”Pyhäpäivä”, 1984, akryyli kovalevyllä, 122x98 cm

Inv.no 915,916,917 Räike, Sinikka ”Valoa kauempaa 1-3”, 1985, akryyli kovalevyllä, 66x66 (3x)

Inv.no 918 Räike, Sinikka, ”Ristikko”, 1966, rauta, 1060x1035x7650 mm

Inv.no 923 Mattila, Mauno, ”Sädetasot”, 1970, messinkireliefi, 98x150 cm

Inv.no 927 Nonas, Richard, ”Teräsveistos”, teräs, 23,5x36x36 cm

Inv.no 928 Nonas, Richard, ”Teräsveistos II”, teräs, 19,5x34,5x36,6 cm

Inv.no 929 Nonas, Richard, ”Piirustus I”, 1986, piirustus, 76,7x59 cm

Inv.no 930 Nonas, Richard, ”Piirustus II”, 1986, piirustus, 76,7x59 cm

Inv.no 931 Nonas, Richard, ”Piirustus III”, 1986, piirustus, 76,7x59 cm

Inv.no 932 Nonas, Richard, ”Piirustus IV”, 1986, piirustus, 76,7x59 cm

Inv.no 933 Nonas, Richard, ”Piirustus V”, 1986, piirustus, 62,7x62 cm

Hankintoina kokoelmaa kartutettiin 18 teoksella, joiden yhteishinta oli 130.000 markkaa. Kertomusvuoden päättyessä kokoelma käsitti 944 työtä.

#### Hankinnat

- Inv.no 912 Räike, Sinikka, ”Pohjoinen”, 1971, öljy, 85x85 cm
- Inv.no 913 Räike, Sinikka ”Etsikkoaika”, 1971, öljy, 130x120 cm
- Inv.no 921 Rousse, Georges, ”Finlayson”, 1985, cibachrome, 226x190 cm
- Inv.no 922 Somma, Ossi, ”Sopeutunut”, rauta, betoni, lasikuitu, vaha, kangas, 208x85x80 cm
- Inv.no 924 Kujasalo, Matti, ”Valkoiset neliöt”, 1985, puu, metalli, 41x69x440 cm
- Inv.no 925 Pajulahti, Olavi, ”Aamuhalla”, 1984, vaha-tempera, 170x130 cm
- Inv.no 926 Rantanen, Mari, ”Breakdancer III”, 1986, akryyli kankaalle, 228x157,5 cm
- Inv.no 934 Artinaho, Hannu, ”Erik Satie saapuu/ Café de la Liberté”, 1986, mezzotinto, 16x37,5 cm
- Inv.no 935 Artinaho, Hannu, ”Erik Satie/ Café de la Liberté”, 1986, mezzotinto, 16x38,5 cm
- Inv.no 936 Artinaho, Hannu, ”Luonnoskirjasta”, 1986, mezzotinto, kuivaneula 16x35,3 cm
- Inv.no 937 Artinaho, Hannu, ”Luonnoskirjasta II”, 1986, etsaus, kuivaneula, 16x34 cm
- Inv.no 938 Artinaho, Hannu, ”Nuorimies/IBU”, 1986, mezzotinto, 16x29,5 cm
- Inv.no 939 Artinaho, Hannu, ”Palmu/kivi putosi”, 1986, mezzotinto, 16x35,5 cm
- Inv.no 940 Artinaho, Hannu, ”Gnossiennes/ Café de la Liberté”, 1986, mezzotinto, 16x38 cm
- Inv.no 941 Artinaho, Hannu, ”Haihtuva Erik Satie/ Café de la Liberté”, 1986, mezzotinto, 16x38 cm
- Inv.no 942 Artinaho, Hannu, ”Haihtuva Café de la Liberté”, 1986, mezzotinto, 16x32 cm
- Inv.no 943 Merimaa, Henry, ”Nimetön”, 1986, sekatekniikka, 37x26,5x5,3 cm
- Inv.no 944 Setälä, Veijo, ”Paraatipäähine”, 1986, sekatekniikka, 80x97x39 cm

Museoon on sijoitettuna Paul Osipowin kahdentoista teoksen kokoelma tallennuksena. Osipowin alkuperäiseen tallennekokoelmaan kuulunut teos ”Cat fish”, 1979, on palautettu taiteilijalle 1986 ja maalauksen ”Bio”, 1980, taiteilija on jo aiemmin lahjoittanut taidemuseon kokoelman.

Tallennekokoelmaan on saatu lisäyksenä teos ”Veronan portti”, 1984, akryyli ja hiili kankaalle,

237x475 cm. Museoon on sijoitettuna myös Kansainvälisen Taideliiton (IAA) grafiikkakokoelma (128 työtä 15 eri maan nykytaiteilijalta), Lars-Gunnar Nordströmin neljän teoksen kokoelma, Sakari Alasen 3 teosta sekä yksityisen helsinkiläisen keräilijän tallennuksena museo on saanut amerikkalaisen taiteilijan Harvey Quatmanin maalauksen ”Papa’s purple pill”.

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista ja luetteloinnista sekä kehystyksestä. Kaupungin virastoihin ja laitoksiin sijoitettujen teosten inventointia ja arkistokuvausta on jatkettu. Kokoelmista koottuja pienoisenäyttelyjä ja teosryhmiä on lainattu koulujen käyttöön. Taidemuseon toimesta on myös huolehdittu teosten sijoittamisesta julkisiin tiloihin ja niiden lainaamisesta näyttelyihin.

Kaupungin taidekokoelmista on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

Otto Mäkilän muistonäyttely 4.10.86.-maalis-huhtikuu 1987, Turun taidemuseo, Tampereen taidemuseo ja Ateneumin taidemuseo

Otto Mäkilä, ”Ystävykset”, 1938, öljy, 99,5x67,5 cm, inv.no 810

Kuvaseikkailu-näyttely 21.2.-16.3.1986, Hämeenlinnan taidemuseo

Pertti Mäkinen, ”Krypta”, 1982, puuveistos, 105x000 cm, inv.no 700

Vuoden nuorin taiteilija 1986-näyttely 26.1.-2.3.1986, Tampereen taidemuseo

Martti Aiha, ”Koti-ikävä, koivu”, 1982, sid. bambusäle, 270x200 cm, inv.no 909

Akseli Gallen-Kallela muiden silmin -muotokuvasta pilakuvaan, 1.11.1985-13.4.1986 Gallen-Kallelan museo

Heikki Nieminen, ”Gallen-Kallela”, kipsi, 56x000 cm inv.no 73

Toivo Pelkonen, ”Hetki luonnossa”, kipsi, 64x000 cm inv.no 75

## PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuuden tietopalvelussa muodostaa Satakuntaosasto, jonka tiedon tuottamiseen osallistuu aluetaidemuseotutkija (Ks. Aluetaidemuseotoiminta).

Tietopalvelun kehittäminen on jakaantunut kahtaalle, toisaalta järjestelmän osien tiedon tallennukseen ja toisaalta koko järjestelmää palvelevan tesauksen rakentamiseen. Tesauros, kontrolloitu sanasto, varmistaa yhtenäisen tiedon tallennuksen ja johdattaa tiedon haussa kattavaan hakutulokseen.

### Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä. Organisatorisesti kirjasto ei ole itsenäinen eikä sillä ole päätoimista henkilökuntaa, vaan sen hoito ja ylläpito tapahtuu museon henkilökunnan muiden työtehtävien ohella.

Kirjastoon kootaan museotoimintaa, kuvataidetta, arkkitehtuuria, taideteollisuutta ja valokuvausta sekä kulttuurihistoriaa käsittelevää aineistoa. Porin taidemuseon toimiessa aluetaidemuseona Satakunnassa kirjaston yhtenä painopistealueena on maakunnallinen kuvataide eri ilmiöineen. Kirjaston kokoelmiin kootaan eri museoiden ja taidejärjestöjen ohjelmia ja vuosikertomuksia. Samoin kerätään kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, esimerkiksi julisteita, näyttelyluetteloita sekä –esitteitä. Määrällisesti eniten aineistoa oli kertomusvuoden päättyessä luokissa ”Kuvataide, näyttelyjulkaisut”, ”Lehtileikkeet”, ”Museoiden ja taidejärjestöjen esitteet ja vuosikertomukset” ja ”Kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet”.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-aiheluokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan ”Suomalaiset luettelointisäännöt” –ohjeistoa. Hakemisto kattaa kirjamuotoisen aineiston. Luettelot on järjestetty nimikkeen ja tekijän mukaan aakkosjärjestykseen sekä UDK-aihenumeron mukaiseen kasvavaan numerojärjestykseen. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto. Kertomusvuoden aikana aloitettiin

lehtileikekokoelman mikrofilmaus 16 mm mustavalkoiselle mikrofilmille. Negatiivioriginaaleista on teetetty positiiviset käyttökopiot.

Kirjaston runsas luetteloimaton näyttelyjulkaisuaineisto ja rajalliset henkilöresurssit ovat lisänneet tuntuvasti tarvetta siirtyä kirjastoaineiston atk-luettelointiin. Huomioiden siirtymisen atk-luettelointiin jatkettiin kertomusvuoden aikana tesaarustyypin asiasanaston rakentamista.

Kertomusvuoden aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 82 numeroa. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 887 nidettä.

Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtaen yhteensä 385 numeroa. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 2588 numeroa.

Kertomusvuoden aikana museoon tuli tilattuna seuraavat lehdet:

#### Kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet

- Arkkitehti, Suomi
- Art & Artists, Englanti
- Artforum, USA
- Art Press, Ranska
- Bildende Kunst, DDR
- Cahiers, Ranska
- Cras, Tanska
- Dutch Art and Architecture today, Hollanti
- Flash Art, Italia
- Iskusstvo, Neuvostoliitto
- Kielikello, Suomi
- Kirjastolehti/julk. Suomen kirjastoseura, Suomi
- Kulttuurivihkot, Suomi
- Kunst & Antiquitäten, Saksan Liittotasavalta
- Look at Finland, Suomi
- Louisiana Revy, Tanska
- MDA Information, Englanti
- Museo, Suomi

- Museum, julk. Unesco
- Nike – New art in Europe, Saksa
- October, Englanti
- Paletten, Ruotsi
- Siksi/Nordiskt konstcentrum, Suomi
- Svenska Museer, Ruotsi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Valokuva, Suomi
- Yleisarkistojen tiedotuksia, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Aluetaidemuseotiedote/Joensuun kaupungin museoiden lehti
- Aluetaidemuseo tiedottaa/Oulun taidemuseo
- Arsis/Taiteen keskustoimikunta, Hki
- Dialogue, USA
- Hopeatarjotin/Suomen hotelli- ja ravintolamuseoiden kannatusyhdistys, Hki
- Iki/Kainuun maakunnallinen museouutislehti, Kainuun museo
- Kansallismuseo, Museovirasto, Suomen kansallismuseo
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kirjastopalvelun tiedote
- Kuvataideuutiset/julk. Suomen kuvataidejärjestöjen liitto ry
- Maailma ja me/julk. Suomi-NL-seura ja uutistoimisto Novosti
- Mikkelin taidemuseon tiedotuslehti
- Museopolitiikka, Museopoliittinen yhdistys
- Museotaite, Alvar Aalto-museo
- Museotiedote, Turun maakuntamuseo
- Nationalmuseum Bulletin, Ruotsi
- Porissa tapahtuu, Porin kaupungin matkailutoimisto
- Raito, Lapin maakuntamuseo
- Satakunnassa tapahtuu/julk. Satakunnan maakuntaliitto, matkailutoimikunta
- TA-HI-TI/Hämeenlinnan taidemuseon ja hist.museon maakuntalehti
- Taiteilija/Suomen Taiteilijaseura ry

- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Tiedote moniste, Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
- Tiedote, Satakunnan seutukaavaliitto

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialueen museo- ja kuvataidetapahtumia käsittelevät kirjoitukset

- Helsingin sanomat
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleita eri aikakauslehtiä.

#### Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilaiset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto, joka sisältää toimittaja Mäen keräämää aineistoa Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä, lahjoitettu 1980
- Taidevintin arkisto, joka sisältää kulttuurisihteerin Sulo A. Savon kokoamaa, Porissa vuosina 1964-1977 toimineen kunnallisen taidegallerian toimintaa käsittelevää aineistoa, lahjoitettu 1979.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto, joka sisältää kolme kansiota aineistoa taiteilijan muotokuvatuotannosta, lehtileikkeitä ja taiteilijan suunnittelemlia mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Arkiston on lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen vuonna 1982.
- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto, joka käsittää mm. Matti Taipaleen Kannatusyhdistyksen toimeksiannosta tekemän pienimuotoisen tutkimuksen ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Arkiston lahjoitti toimintansa lopettanut yhdistys vuonna 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. Täydennys sisältää 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja joitakin lehtileikkeitä sekä näyttelyjulkaisuja koskien

satakuntalaista kuvataide-elämää vuosina 1958-1979. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki vuonna 1984.

- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto, joka sisältää yhdistyksen suorittaman taiteilija Olavi Jalkasen teosten inventoinnin. Arkisto on lahjoitettu vuonna 1984.
- Apteekkari Leena Särmän arkisto, joka sisältää mm. 194 sivuisen Georg Nordensvanin kirjan "Bildkonsten" vuodelta 1903, sekä lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-34 sekä painokuvia taideteoksista ja taiteilijoista. Arkiston on lahjoittanut Jarmo Särämä vuonna 1985.
- Hemmi Koivuniemen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1948-1980, ja 1985-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta. Leikkeet käsittävät erilaiset taidetapahtumat ja -näyttelyt Satakunnassa
- Immo Tuomisen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980 sekä Immo Tuomisen käsikirjoituksia näyttelyluetteloa varten keväällä 1982.

Kertomusvuoden aikana ovat lahjoittaneet arkisto- ja kirjastoaineistoa lukuisat ulkolaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

#### Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 117 päänumerolla, jotka sisältävät yhteensä 5330 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Kuva-arkiston päänumeroiden kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 411.

Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Huomattava määrä kuvamateriaalia syntyi myös aluetaidemuseotoimintaan liittyvien inventointien ja dokumentointityön yhteydessä sekä toteutettaessa kuvataidetta käsitteleviä diasarjoja. Kuluneen vuoden aikana kuvattiin videolle Ossi Somman "Hakaristi on täällä tänään" sekä Richard Longin "White Foot Circles" näyttelyt.



## NÄYTTELYTOIMINTA

Aluetaidemuseona toimiva Porin taidemuseo järjesti vuoden 1986 aikana yhteensä 13 näyttelyä, joista huomattavimmat olivat ”Varrella virran 4. – Kansainvälinen näyttely Contacts/Contrasts”, ”Arnold Newman, amerikkalainen valokuvaajaklassikko”, ”Richard Long, englantilainen kuvanveistäjä ja maataiteilija”.

Kotimaista taidetta käsittelevät näyttelyt ”Ossi Somma, Hakaristi on täällä tänään” sekä Näkemisen kentät, Vapaan taidekoulun 50-vuotisjuhlanäyttely”. Satakuntalaista taidetta esiteltiin ”Porin taidekoulun 20-vuotisjuhlanäyttelyssä”.

Vaihtuvat näyttelyt vuonna 1965:

18.1.-2.3. OSSI SOMMA – HAKARISTI ON TÄÄLLÄ TÄNÄÄN

Järjestänyt Porin taidemuseo

9.3.-13.4. NÄKEMISEN KENTÄT – VAPAA TAIDEKOULU 50 VUOTTA

Järjestänyt Vapaa taidekoulu, Mikkelin taidemuseo ja Porin taidemuseo

14.4.-27.5. PERUSKOKOELMIA

Järjestänyt Porin taidemuseo

28.5.-20.7. VARRELLA VIRRAN 4. – CONTACTS/CONTRASTS

Järjestänyt Porin taidemuseo

12.6.-13.7. JAVIER JA VALENTIN VALLHONRAT – ESPANJALAISTA

TAIDEVALOKUVAUSTA

Järjestänyt Porin taidemuseo

14.7.-31.7. PERUSKOKOELMIA

Järjestänyt Porin taidemuseo

1.8.-31.8. CARL KYLBERG – RUOTSALAISTA VÄRIMAALAUSTA

Järjestänyt Suomen taideakatemia ja Porin taidemuseo

5.9.-23.9. PERUSKOKOELMIA

Järjestänyt Porin taidemuseo

27.9-19.10. JANIS ROZENTAHLS – PORIN JA RIIAN VÄLINEN

YSTÄVYYSKAUPUNKINÄYTTELY

Järjestänyt Porin taidemuseo

PORIN TAIDEKOULUN 20-VUOTISJUHLANÄYTTELY

24.10.-23.11. ARNOLD NEWMAN – VALOKUVIA

Järjestänyt Suomen valokuvataiteen museo ja Porin taidemuseo

UNKARILAISIA AKVARELLEJA

Järjestänyt Dobó István Vár Museum, Eger ja Porin taidemuseo

29.11.-4.1. TIMO VALJAKKA – VALOKUVIA JA MAALAUKSIA

Järjestänyt Porin taidemuseo

5.12.86-25.1.87. RICHARD LONG – WHITE FOOT CIRCLES

Järjestänyt Porin taidemuseo

## PORIGINAL-GALLERIA

Toukokuun alusta 1984 Porin taidemuseo sai käyttöönsä pienimuotoisia vaihtuvia näyttelyitä varten kaupungin vuokraaman galleriatilan entisestä suolamakasiinista, Eteläranta 6:sta. Rakennus on uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindstömin vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Rakennuksen omistaa Jazzin tukisäätiö, jonka kanssa Porin kaupunki on tehnyt viisivuotisen vuokrasopimuksen. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa 235 m<sup>2</sup>, mikä mahdollistaa kahdenkin näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Gallerian käytännön järjestelyistä on vastannut valvoja-opas Tuula Hölsö.

Poriginal-galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 1986 aikana:

2.1.-19.1. HARJAVALLAN SEUDUN TAIDESEURA RY

23.1.-9.2. PORIN TAIDE- JA TAIDETEOLLISUUSYHDISTYS

13.2.-2.3. TAITEILIJASEURA BOTNIA RY

6.3.-23.3. SEPPO KARI

27.3.-13.4. PETR REHOR

17.4.-4.5. SOILI PITKÄLÄ JA LEENA HARHALUOMA

8.5.-25.5. KANKAANPÄÄN TAIDEKOULU, DEBYTANTTI KAI RENNES JA 3. SEKÄ 4. VUOSIKURSSIN OPPILAITA

29.5.-15.6. MATTI KAPANEN JA JUHA-PEKKA LAAKIO

19.6.-6.7. TUULA HÖLSÖ, ANNA-LIISA KOSKINEN JA TUULA SOLIN

17.7.-5.8. LASTEN TAIDETAPAHTUMA

9.8.-26.8. PORIN NAISTAITELIJAT RY

30.8.-19.6. LIISA INKOLA JA LIISA JUHANTALO

20.9.-7.10. AARNE ELOMAA

11.10.-29.10. PORIN TYÖVÄEN KUVATAITEEN YSTÄVÄT RY

1.11.-18.11. BJÖRN THUNSTRÖM  
RAUMAN TAIDEGRAAFIKOT RY

22.11.-9.12. SINIKKA SALMI

13.12.-13.1. MIKKO HIETAHARJU JA ILKKA KESKINEN

Vuoden 1986 kokonaiskävijämäärä oli 13107 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 3369 henkilöä (koululaisia 596).

Poriginal-galleriassa järjestettiin vuoden 1986 aikana seuraavat iltatilaisuudet:

- 20.1. Teljän Kokoomuksen Naiset ry., keskustelutilaisuus klo 18-20
- 24.1. Porin Antroposofit, yleisöesitelmä klo 18-20
- 29.1. Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistys, esitelmä klo 18-20
- 6.2. Porin Seudun Sieniseura, vuosikokous klo 19-21
- 9.2. Kamarimusiikkikonsertti klo 18-20
- 9.3. Kamarimusiikkikonsertti klo 18-20
- 11.3. Suomi-DRR-Seura
- 19.3. Porin Kaupunkiseura, elokuvailta klo 18.30-20
- 4.4.
- 6.4. Kamarimusiikkikonsertti klo 18-20
- 7.4. Yliopiston Apteekki, coctail-tilaisuus klo 18.30-19.30
- 18.4. Porin Antroposofit ry., esitelmätilaisuus klo 18-20
- 26.4. Porin Saskiat ry. Gallen-Kallelan syntymän vuosijuhlatilaisuus. klo 15
- 16.5 TVKV:n Porin paikallisjärjestö klo 19-21
- 19.5 Porin musiikkiopisto, konsertti klo 18-20
- 20.5 Porin musiikkiopisto, konsertti klo 18-20
- 25.5. Pormestarinluodon musiikkikoulun konsertti klo 14-16
- 6.3. Sieniseuraukokous klo 18-20
- 12.6. Radio-Porin tilaisuus klo 18-20
- 26.6. Kokoomuksen Kulttuuripoliittinen toimikunta klo 18-19
- 9.9. Teljän Kokoomuksen Naiset ry.
- 11.9. Porin Suomalainen säästöpankki
- 7.10. Porin Antroposofit, yleisöesitelmät klo 19-20.30
- 11.10. Porin musiikkiopiston konsertti klo 14-15
- 12.10 Kamarimusiikkikonsertti klo 18-19.30
- 13.10. Porin Suomalainen säästöpankki, henkilökunnan info klo 18-22
- 16.10. Porin Seudun Ekonomit, tuote-esittely ja musiikki-ilta klo 18-24
- 17.10. Kriittinen Korkeakoulu, keskustelu- ja esitelmätilaisuus klo 18-20
- 7.11. Kriittinen Korkeakoulu, keskustelu- ja esitelmätilaisuus klo 18-20
- 9.11. Porin Kamarimusiikkiseura, konsertti klo 18-20
- 13.11. Porin Saskia, esitelmätilaisuus klo 18-20
- 19.11. Taide- ja Taideteollisuusyhdistys klo 18-20

- 25.11. Porin Musiikkiopisto, oppilaskonsertti klo 19-20.30
- 28.11 Kriittinen Korkeakoulu, keskustelu- ja esitelmätilaisuus klo 18.30-20
- 2.12. Kokoomusilta klo 18-20
- 6.12. Karhuvision kuvaus 12-16
- 16.12. English-club, esitelmätilaisuus ja pikkujoulu klo 18-21
- 19.12. Pohjolan kuljetus, cocktail-tilaisuus klo 18-22

Porin Big Bandin harjoitukset pidettiin keskiviikkoisin ja maanantaisin. Galleria oli Pori Jazz 66 ry: käytössä 5.-13.7.

## MUSEO JA YLEISÖ

### Aukioloajat

Vuoden 1986 aikana museo oli avoinna yleisölle 303 päivää. Normaalisti museo on ollut avoinna päivittäin kello 11-18, paitsi maanantaisin museo on ollut suljettu. Näyttelyjen vaihtuessa museo tai osa museosta on ollut suljettuna 2-4 päivää.

### Kävijät

Vuoden 1986 kokonaiskävijämäärä oli museossa, Poriginal-galleriassa ja alueraidemuseotoimintaan liittyneissä pienoisenäyttelyissä yhteensä 63499 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 17881 henkilöä (koululaisia 2868). Kävijät jakautuivat kuukausittain seuraavasti:

	Taidemuseo	Poriginal-galleria	Aluetaidemuseotoiminta (arvio)
tammikuu	2291	958	
helmikuu	3086	1032	
maaliskuu	3720	892	
huhtikuu	2692	1081	
toukokuu	3323	1247	
kesäkuu	3199	841	
heinäkuu	8788	944	
elokuu	3593	1136	
syyskuu	3718	1689	
lokakuu	3985	1432	
marraskuu	3902	1266	
joulukuu	<u>1395</u>	<u>589</u>	
Yhteensä	43692	13107	6700

Käynnit on tilastoitu päivittäin ja ne ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin.

Avajaistilaisuudet, esitelmät ja esittelyt

Näyttelytoimintaan liittyen museossa järjestettiin useita avajaistilaisuuksia, esitelmiä ja esittelyjä. Näyttelyjen avaaajiksi ja esittelijöiksi kutsuttiin museon ulkopuolelta kuvataiteilija Ossi Somma, tutkija Marketta Mäkinen, kuvataidekriitikko Markku Valkonen, kuvataiteilija ja kriitikko Timo Valjakka, yliopettaja Lauri Anttila, taiteilija Antti Lampisuo, Latvian taidemuseon osaston johtaja Ilse Constante, valokuvaaja Jussi Aalto, tutkija Lászlo Lengyel sekä kuvataidejaoston puheenjohtaja Sirkka-Liisa Unkila.

Yleisölle on järjestetty lukuisia esittelytilaisuuksia, joissa taiteilijat ja museon henkilökunta ovat esitelleet näyttelyjä. Museossa on järjestetty useita kokouksia, joiden yhteydessä henkilökunta on esitellyt museon toimintaa, kokoelmia ja näyttelyjä.

#### JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kevät- ja kesäkaudella sekä syyskaudella näyttelyohjelmistotiedotteet sekä kunkin näyttelyn yhteydessä erilliset näyttelytiedotteet. Näyttelyistä järjestettiin tiedotustilaisuudet lehdistölle ja radiolle sekä painettiin esitteitä, julisteita ja kutsukortteja.

Taidemuseota ja sen toimintaa esittelevä museoesite oli jakelussa suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä. Taidemuseon näyttelyistä on näyttelykausittain julkaistu ilmoitus Taidelehdessä.

Julkaisut ja painotuotteet 1986:

Ossi Somma – Hakaristi on täällä tänään,  
suomen- ja englanninkielinen 44-sivuinen kuvitettu luettelo  
koko 305x222 mm., ISBN 951-9355-13-8, ISSN 0359-4327  
Porin taidemuseon julkaisuja

Varrella virran 4. – Contacts/Contrasts  
Suomen- ja englanninkielinen 53-sivuinen kuvitettu luettelo  
koko 280x228 mm., ISBN 951-9355-15-4, ISSN 0359-4327  
Porin taidemuseon julkaisuja



Javier ja Valentin Vallhonrat – valokuvia,  
suomen- ja espanjankielinen 32-sivuinen kuvitettu luettelo  
koko 330x230 mm., ISBN 951-9355-14-6, ISSN 0359-4327  
Porin taidemuseon julkaisuja

SALUT – Satakunnan aluetaidemuseouutiset  
suomenkielinen 40-sivuinen kuvitettu julkaisu  
koko 210x210 mm., ISSN 0781-4127  
Porin taidemuseon julkaisuja

Juliste  
Ossi Somma – Hakaristi on täällä tänään, koko 910x580 mm.

Juliste  
Varrella virran 4. – Contacts/Contrasts, koko 825x520 mm.

Juliste  
Carl Kylberg, koko 575x700 mm.

Juliste  
Richard Long – White foot circles, koko 545x800 mm.

## ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnassa toimivaksi aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat opetusministeriön vuonna 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Rauman Mk., Siikainen, Säskylä ja Ulvila.

### Yhteydet kuntiin

Näyttelytoimintaan ja taideteoksien käsittelyyn liittyvän neuvontatyön ohella museo on jakanut kuvataidepalveluita – so. järjestänyt näyttelyitä, toimittanut opetusmateriaalia jne. - maakunnassa mm. koulujen ja kirjastojen välityksellä. Käytännön työn järjestämiseksi taidemuseon ja kuntien välille on luotu yhteysverkosto. Verkoston ylläpidossa hyödynnetään museon mikrotietokoneen postitusohjelmaa.

Toimintavuonna Kankaanpään kaupunki varasi näyttelytilan kulttuuritoistonsa yhteyteen. Tilan valaistusteknisistä kysymyksistä näyttelleanija neuvotteli aluetaidemuseon kanssa. Kuluvana vuonna toteutui myös Eurassa vireillä ollut näyttelytilahanke.

Museon informaatiolehti SALUT – Satakunnan aluetaidemuseo-uutiset – ilmestyi 40-sivuisena, runsaasti kuvitettuna julkaisuna. Tarkoituksena on värikuvien sekä painoasun avulla luoda lehdestä ulkoasultaan entistä kiinnostavammaksi. Vuoden 1986 teemoin olivat valokuvaaja Arno Rafael Minkkisen sekä kuvataidekriitikko Markku Valkosen esitelmät modernista valokuvasta ja modernista taiteesta.

### Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseo tavoitteena on inventoida toiminta-alueensa kuntien ja seurakuntien sekä julkisten laitosten kokoelmat sekä merkittävimmät yksityiskokoelmat. Kertomusvuonna inventoitiin Huittisten kaupungin (42 taideteosta) ja Säskylän kunnan (34 taideteosta) kokoelmat. Lisäksi aiempia inventointeja täydennettiin uutuushankintojen osalta. (Harjavalta 10 teosta, sekä Ulvila 5 teosta)

Taidemaalari Juhani Tarnan tuotannon inventointia on jatkettu yhdessä taiteilijan kanssa. Tähän mennessä on kuvattu 26 teosta. Alustava teosluettelo vuosilta 1961-1974 käsittää 206 työtä. Kokemäen kaupungin kokoelmiin ja satakuntalaisten taitelijoiden tuotannon (K. ja S. Räike) inventoitiin liittyen hankittiin museolle kopiona Kokemäellä vuonna 1972 järjestettyyn Koskenperkaaja-muistomerkkilpailuun liittyvä aineisto. Kankaanpään taidekoulun opettajan, kuvan veistäjä Ossi Somman tuotannosta inventoitiin 40 teosta.

Lisäksi toimintavuonna inventoitiin yksi huomattava yksityiskokoelma, 40 teosta sekä valokuvattiin Porin kaupungin julkiset veistokset.

Inventoinnin yhteydessä taideteokset valokuvataan ja niiden tiedot kirjataan korteille, joilta ne edelleen siirretään tietokonekisteriin.

## Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuottaa ja välittää kiertonäyttelyitä toiminta-alueensa kuntiin aluetaidemuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyitä valmistettaessa on pyritty huomioimaan eri kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi.

Näyttelyiden kävijämäärä on käytännössä mahdoton arvioida, sillä useimmissa näyttelytiloissa on samanaikaisesti muuta toimintaa. Puutteellisissakin tiloissa järjestetty näyttely voi olla merkittävä kiinnostuksen herättäjä; Karvian kulttuurilautakunnan lainaama näyttely Suomalaista taidegrafiikkaa II oli esillä nuorisotalolla ja keräsi viiden tunnin aikana 350 kävijää. Näyttely kesti vain yhden päivän.

Pitkä jännitteistä, kuvataidekasvatuksen kannalta merkittävää näyttelytoimintaa ei kuitenkaan voida rakentaa näiden – useinkin – yksittäistapauksista jäävien kulttuurilautakunnan voimainponnistusten varaan. Yhä kasvavassa määrin kunnissa onkin kiinnitetty huomiota oman, asianmukaisen näyttelytilan saamiseen.

Vuonna 1986 koottiin kaksi uutta näyttelyä alueellisen toiminnan käyttöön.

## NUORET KUVAT

Nuoret kuvat ilottelee kuvataiteen käsitteistöllä. Näyttely tarkastelee taideteoksen sisältöön ja esittävyteen liittyviä kysymyksiä välittömällä ja vapautuneella tavalla. Samalla se pyrkii vapauttamaan myös katsojansa taiteeseen liittyvistä ennakko-odotuksista. Se kannustaa eläytymään, kokemaan värejä ja niiden välittymistä teoksen kantajalle.

Kahdeksan teosta seitsemältä tekijältä.

## TEOKSIA IAA:N KOKOELMISTA

Kansainvälinen taideliitto IAA lahjoitti maailmankongressinsa yhteydessä touko-kesäkuussa 1983 Suomen taiteilija seuralle laajan grafiikkakokoelman. Nämä tunnettujen taiteilijoiden teokset talletettiin toistaiseksi Porin taidemuseoon, jonka omiin kokoelmiin IAA:n grafiikka luontevasti liittyy.

Lainaajat: Länsi-Porin yläaste ja lukio

Pienoisnäyttelyiden lainaukset vuonna 1986

## ANDANTE

Valo ja äänikuva. Pentti Sammallahti. Kahdeksan teoksen sarja.

## KUVA JA RUNO I

Näyttely sisältää kahdeksan Väinö Rouvisen akvatinta-menetelmällä tehtyä grafiikanteosta ja kahdeksan Eeva Kilven runoa, jotka liittyvät teoksiin.

Lainaajat: Kiukaisten kulttuurilautakunta

## KUVA JA RUNO II

Kahdeksan Marjatta Nuorevan grafiikantyötä ja kahdeksan Aila Meriluodon runoa.

Lainaajat: Loimaan kunnan kulttuurilautakunta/  
Loimaan pääkirjasto  
Porin kaupunginkirjasto

### KUVA JA RUNO III

Kahdeksan Pentti Kaskipuron grafiikantyötä ja kahdeksan Pertti Niemisen runoa.

Lainaajat: Köyliön kulttuurilautakunta  
Sampolan sivukirjasto  
Säkylän kulttuurilautakunta

### KUVA JA RUNO IV

Kahdeksan Raimo Kanervan grafiikantyötä ja kahdeksan Väinö Kirstinän runoa.

Lainaajat: Säkylän kulttuurilautakunta

### SATUKUVIA

Näyttely on koottu n. päiväkotinäyttelyksi, mutta se on ollut esillä myös kouluissa ja kirjastoissa. Se sisältää kahdeksan taideteosta maalauksia ja grafiikkaa seuraavilta taiteilijoilta: Nikolai Lehto, Raimo Kanerva, Sinikka Palonen, Eira Ruottunen, Pirkko Valo ja Virpi Vanas.

Kuhunkin teokseen liittyy porilaisen kirjailijan Kari Levolan runo, joka antaa erään näkökulman teokseen. Näyttelyn yhteydessä on päiväkodeilla ja kouluilla ollut mahdollisuus järjestää muita kuvataiteeseen liittyviä teemallisia tapahtumia.

Lainaajat: Porin kaupunginkirjasto  
Vammalan kaupungin kulttuurilautakunta  
Äetsän kansalaisopisto

### SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA I

Näyttely sisältää 15 grafiikan eri menetelmin toteutettua teosta seuraavilta taiteilijoilta: Marjatta Hanhijoki, Ilppo Heikuri, Outi Heiskanen, Juho Karjalainen, Helmi Kuusi, Einari Levo, Helge Riskula ja Heli Salonen.

Lainaajat: Euran kulttuurilautakunta

### SUOMALAISTA TAIDEGRAFIKKAA II

Näyttely sisältää 19 eri grafiikan menetelmin toteutettua taideteosta seuraavilta taiteilijoilta: Lauri Ahlgren, Marjatta Hanhijoki, Matti Helenius, Erkki Hervo, Manno Kalliomäki, Ensio Lamperg, Seppo Mattinen, Ernst Mether-Borgström, Aune Mikkonen, Antti Ojala, Tuulikki Pietilä, Helge Riskula ja Matti Waskilampi.

Lainaajat: Euran kulttuurilautakunta  
Karvian kulttuurilautakunta

#### SUOMALAINEN VALOKUVA 1980-LUVULLA

Stefan Bremer ja Ulla Jokisalo

Näyttelyn kuusi suurikokoista työtä esittelevät valokuvataiteemme viimeisiä virtauksia.

Lainaajat: Siikaisten kulttuurilautakunta

#### SUOMALAINEN TAIDENÄYTTELYJULISTE

Näyttely tarkastelee käyttögrafiikkamme kehitystä 1950-luvulta 1980-luvulle. Näyttely on koottu Lahden julistemuseon kokoelmista ja koostuu 19 kehystetystä julisteesta.

Lainaajat: Kokemäen kulttuurilautakunta/  
Kokemäen kaupunginkirjasto

#### SINIKKA RÄIKE

Kahdeksan suurikokoista maalausta ja yksi rautaveistos. Näyttely esittelee taiteilijan maalaustuotantoa vuosilta 1971-1984. Nelivärikuvitettu esite. 32 sivua, 230x210 mm.

Lainaajat: Kokemäen kulttuurilautakunta/  
Kokemäen kaupunginkirjasto

Edellisen vuoden pienoisenäyttelyistä lakkautettiin kaksi ja teokset palautettiin takaisin omistajilleen. Nämä näyttelyt olivat ”Porin taidekoulun grafiikkaa koulun kokoelmista” sekä Lahden julistemuseossa lainassa ollut näyttely ”Taikahevonen ja sirkus”

## Muu opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on koonnut taidetta esittelevää ja kuvataideilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia, joka näyttelyihin liittyen tai erillisenä kokonaisuutena palvelee kouluja ja oppilaitoksia sekä järjestöjä, yhteisöjä jne. Materiaalin tärkeimmän osan muodostavat diasarjat, jotka pyrkivät heijastamaan myös aluetaidemuseon tehtävää toiminta-alueensa kuvataiteen kartoittajana. Kertomusvuoden loppuun mennessä diasarjoja oli valmiina kaikkiaan 77 kappaletta. Näissä kaikkiaan 2655 yksittäistä kuvaa.

Jo edellisenä vuonna aloitettu yleiseen taidehistoriaan liittyvä arkkitehtuurin diasarja saatiin kertomusvuonna valmiiksi. Valmistuneet kokonaisuudet ovat seuraavat.

- H) Renesanssi n. 1420-1500. 30 diaa.
- I) Barokki n. 1600-1700. Italia, Ranska, Englanti, Espanja. 42 diaa.
- J) Barokki n. 1600-1720. Saksa, Hollanti, Ruotsi. 19 diaa.
- K) Rokokoo n. 1720-1770. Englanti, Saksa, Ruotsi. 13 diaa.
- L) Uusklassismi n. 1770-1850 ja kertaustyylit. 33 diaa.
- M) Art nouveau, jugend ja kansallisromantiikka n. 1890-1910. 35 diaa.
- N) Kansallisromantiikka Suomessa. 35 diaa.
- O) Funktionalismi n. 1925-1940. 46 diaa.
- P) Intia. 35 diaa.

Vuonna 1986 valmistuivat seuraavat diasarjat:

### MAURIZIO NANNUCCI

Vuonna 1939 Firenzessä syntynyt Maurizio Nannucci on tunnettu 1960- ja 1970-luvulla käsitetaiteilijana. Eräs Nannucin kiinnostuksen kohteista on ollut väri. Hän on pyrkinyt kartoittamaan sitä, miten värejä luokitellaan ja miten niihin suhtaudutaan. 10 diaa.

### KREIKKALAINEN VAASIMAALAU

Antiikin Kreikan vaasimaalausta voidaan tarkastella sekä itsenäisenä taiteenlajina, että Kreikan jo hävinneen maalaustaiteen ilmiöiden ja virtausten heijastajana. 32 diaa.

CARL KYLBERG 1878-1952. 12 diaa.

## NÄKEMISEN KENTÄT

Vapaa taidekoulu 1935-1985. 33 diaa

JANIS ROZENTALS 1866-1916. 26 diaa

## SUKUPOLVI ITALIAN TAITEESSA

Italian taiteen kokonaiskuva on tänä päivänä monisärmäinen ja vivahteikas. Porin taidemuseossa 26.10.-8.12.1985 esillä ollut Taiteen kieli ja ekstaasi –näyttely tutustutti katsojat kahteentoista maan nykytaiteen edustajaan. Näyttelyyn pohjautuva diasarja pyrkii valottamaan niitä suuntia, mihin Italian taide on 1960-luvun jälkeen kehittynyt. 34 diaa.

## UNKARILAISTA AKVARELLEJA

Egerin X akvarellibiennale 1986. 36 diaa.

## AARREKARTTA JA ANNANKADUN LASTEN KUVATAIDEKERHO.

Lasten kuvataidekerhon seikkailu Porin galleriassa. 30 diaa.

Lisäksi Porin taidemuseo valmisti Porin työväenopiston taidehistorian luentosarjoja varten seuraavat kuvasarjat (ei esitteitä):

- Kristillinen ikonografia
- Mytologiset aiheet
- Alastonaiheet taiteessa

Kertomusvuoden loppuun mennessä diasarjoja oli lainattu 129 kertaa. Yleiseen taidehistoriaan liittyvää materiaalia lainattiin 74 kertaa ja loppu jakaantuu tasan suomalaista ja satakuntalaista esittelevien diasarjojen kesken.

Varsinaisten diasarjojen lisäksi museo on koonnut kuva-arkistostaan tilapäiseen käyttöön useita eri tyyppisiä kokonaisuuksia kuvamateriaalin tarvitsijoiden toivomusten mukaan lähinnä luento- ja esitelmätarkoituksiin. Yksittäisiä kuvia museo on toimittanut myös mm. taidehistorian opiskelijoiden käyttöön sekä julkaisutarkoituksiin.

Porin työväenopiston kanssa vuonna 1984 aloitettua yhteistyötä taidehistoriaan liittyvän kuvamateriaalin valmistamiseksi jatkettiin. Samoin jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua yleiseen



taidehistoriaan liittyvän arkkitehtuuria käsittelevän diasarjan valmistaminen. Viimeksi mainittu painottaa museon toimialeen arkkitehtuuria.

Porin taidemuseon tietopalvelu/Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatalennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museoon talletetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmän avulla on mahdollista erottaa muista museon tallenteista. Kertomusvuonna kiinnitettiin erityistä huomiota kuvataidetta käsittelevän lähdeaineiston kokoamiseen sekä aluetaidemuseotoimintaan liittyvien tiedostojen luomiseen.

Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelujärjestelmä käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatalennekokoelmat.

Vuonna 1985 aloitettua professori Maire Gullichsenin lehtileikekokoelman mikrofilmausta jatkettiin. Samoin jatkettiin Porin taidemuseon lehtileikekokoelmien mikrofilmausta.

Toimintavuonna mikrofilmattiin satakuntalaisen taiteilijaryhmän, ”Ryhmä 100” lehtileikearkisto vuosilta 1963-1968. Lisäksi mikrofilmattiin taidemuseonkirjastosta puuttuvat 13 vuosikertaa Taidelehteä sekä Arkkitehti-lehden kahden ensimmäisen vuosikymmenen numerot.

Kaikki toimintavuonna kuvatut mikrofilmit siirrettiin mikrokorteille ja kirjattiin arkistoon.

Vuonna 1985 mikrofilmatut asiakirjasarjat:

- Kankaanpään taidekoulun lehtileikearkisto (1964)1965-1972
- Professori, kuvanveistäjä Kauko Räikkeen lehtileikearkisto 1950-1983
- Kuvanveistäjä, taidemaalari Sinikka Räikkeen lehtileikearkisto 1962-1983
- Taidemaalari Immo Tuomisen lehtileikearkisto 1961-1984
- Rauman taiteilijaseura 1945-1966
- Rauman taiteilijaseura 1945-1974

Siirrettiin mikrokorteille ja kirjattiin arkistoon.

Toimintavuonna nauhoitettiin seuraavat modernia taidetta käsitelleet ja Porin taidemuseon näyttelytoimintaan liittyneet esitelmät:

- Kuvanveistäjä Ossi Somma, Kuvan valta. 27.2.1986
- Tutkija Marketta Mäkinen, Arte Poveran lähtökohdat. 13.3.1986
- Kuvataidekriitikko Markku Valkonen, Katsojan tiirikka moderniin taiteeseen. 24.4.1986.
- Taidemaalari, kriitikko Timo Valjakka, Kolme tapaa muuttaa todellisuutta. 8.5.1986.
- Yliopettaja, taidemaalari Lauri Anttila, Eräs näkökulma maataiteeseen. 1.12.1986  
(Ei litteroitu)

Esitelmät litteroitiin ja äänitettiin talletettiin taidemuseon arkistoon.

#### Muu toiminta

Kuvataidetta käsitelleiden esitelmien lisäksi aluetaidemuseotutkija tarkasteli taidemuseon luonnetta ja aluetaidemuseon tehtävänkuvaa kulttuuritoimistojen henkilökunnalle Suomen kaupunkiopistossa Helsingissä järjestetyillä kurssipäivillä 13.11.1986 sekä Rauman opettajainkoulutuslaitoksessa 4.11.1986. Samaa teemaa tarkasteli Suomen kulttuurisihteerit ry:n lehdessä Jäsentiedote 1/86 julkaistu artikkeli ”Aluetaidemuseo yhteistyökumppanina”.

Aluetaidemuseotutkija osallistui taidemuseopäiville Saarijärvellä 27.29.8.1986 sekä siellä museoviraston järjestämään aluetaidemuseotutkijoiden kokoukseen.

Aluetaidemuseotutkija osallistui myös Satakunnassa toimivien kolmen taidemuseon hallintoelinten yhteiseen kokoukseen Emil Cedercreutzin museossa Harjavallassa.

## LUENTOSARJA

Porin taidemuseo järjesti yhdessä Länsi-Suomen kesäyliopiston kanssa yleisöluentosarjan, jonka tavoitteena oli antaa taustatietoja modernin taiteen kehitykseen ja ilmiöihin.

- 27.2            KUVAN VALTA  
Luennoitsija: Ossi Somma  
kuvataiteilija, Kankaanpään taidekoulun kuvanveiston lehtori
- 13.3            ARTE POVERAN LÄHTÖKOHDAT  
Sukupolvi Italian taiteessa  
Luennoitsija: Marketta Mäkinen  
FM, Alvar Aalto-museon tutkija
- 4.4            KANSALLISTA – KANSAINVÄLISTÄ  
Suomen taide 1920- ja 1930-luvulla  
Luennoitsija: Esko Nummelin  
HUK, Porin taidemuseon tutkija
- 24.4            KATSOJAN TIIRIKKA MODERNIIN TAITEESEEN  
Luennoitsija: Markku Valkonen  
kuvataidekriitikko
- 8.5            KOLME TAPAA MUUTTA TODELLISUUTTA  
Daniel Buren, Maurizio Nannucci, Richard Nonas  
Luennoitsija: Timo Valjakka  
kuvataiteilija ja kuvataidekriitikko  
Suomen Taideakatemian koulun opettaja
- 30.11           MAATAIDE  
Richard Long  
Luennoitsija: Lauri Anttila  
kuvataiteilija

## PORIN TAIDEMUSEON KUVATAIDETTA KÄSITTELEVÄ FILMISARJA

### 20.10 NYKYTAITEEN MUSEO

Antti Peippo rakensi elokuvaansa taidemuseon, jota ei vielä ole olemassa muutoin kuin ehdotteellisena fantasiana. Vaikka elokuvassa esitelläänkin arkkitehti Jussi Kauton tekemä kuvitteellinen museon pienoismalli, on filmi pikemminkin dokumentti siitä, mitä nykytaide on. Elokuvaa filmattiin mm. Porin taidemuseossa.

### 4.11 EMPIRE HELSINGISSÄ, HVITTRÄSK-TALO METSÄSSÄ, ALVAR AALTO

Filmeissä esitettiin Suomen rakennustaiteen historiaa 1800-luvulta tähän päivään.

### 10.11 MANET

Jean Aurelin ohjaama elokuva selvitteli Edouard Manet'n (1832-83) vaikutusta impressionistien taiteeseen.

### AUGUSTE RENOIR

Roger Leenhardtin näkemys impressionismin mestarin Auguste Renoirin (1841-1919) elämäntyön kehityksestä

### VINCENT VAN GOGH, maalarin muotokuva

Jälki-impressionismin mestareihin kuuluvasta taitelijasta kertova elokuva pohjautuu van Goghin veljelleen Theolle lähtemiin kirjeisiin.

Ohjaaja Richard Hock.

### 24.11 SUOMALAISTA KANSANTAIDETTA

Eino Ruutsalon ohjaamassa elokuvassa tutkija U.E.Lehtonen esitteli kansantaiteen kehitystä kalliomaalauksista kansanomaiseen rakennusperinteeseen ja käsityötaitoon.

### KIRKKO POHJOISESSA

Ruutsalon elokuva käsittely vanhojen suomalaisten kivi- ja puukirkkojen arkkitehtuuria ja kirkkotaidetta.

### KANSA KUVISSA

Elokuva esitteli suomalaisen taiteen tyylikausia viime vuosisadan puolivälin romanttisista suuntauksista meidän aikamme virtauksiin; idyllisen maiseman kuvaajista Berndt Lindholmista ja von Wright-veljeksistä Aino Kanervaan ja Sam Vanniin. Käsikirjoitus ja ohjaus Eino Ruutsalo.

#### 1.12 MENNEEN AJAN KUVAT

Filmissä esiteltiin suomalaista maisemamaalausta yli sadan vuoden ajalta keskittyen erityisesti kahteen taiteilijaan, Lapissa asuvaan Andreas Alariestoon ja kuopiolaiseen Jaakko Kailaan.

Ohjaus Antti Peippo.

#### ATENEUMIN JOULULEHTI

Antti Peipon ohjaama dokumentti esitteli taideopiskelijoiden piirroksin vuosilta 1916-84 satavuotiaan Ateneumin historiaa sekä siellä nyt päättyneen taideopiskelun monenkirjavia sattumuksia ja pilakuviakin. Siveltimenjälkensä joululehden sivuille jättivät aikoinaan mm. Erkki Hervo, Tove Jansson, Olavi Lanu ja Ilmari Tapiovaara.

#### MUU TOIMINTA

Taidemuseota ovat kertomusvuonna käyttäneet lukuisat eri järjestöt ja yhteisöt kokous-, esitelmä- ja konserttitilana. Suurin osa Porin kaupunginorkesterin konserteista on järjestetty taidemuseon isossa näyttelyhallissa.

## TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		Tulot	
Palkat	1.019.333,98	Valtion osuudet	195.000
Muut henkilöstömenot	220.548,96	Korvaukset valtiolta	172.571
Tarvikkeet	240.014,14	Maksut ja korvaukset	57.068
Huoneistomenot	658.019,63	Henkilöstösosiaalitulot	8.958,20
Palvelukset	461.940,15	Muut tulot	<u>34.013</u>
Muut menot	<u>56.351,68</u>		
Yhteensä	2.656.208,54	Yhteensä	467.610,20